

سخن سردبیر

به نام آن که جان را فکرت آموخت

چراغ دل به نور جان برافروخت (شیخ محمود شبستری)

نخست- وکلای مستقل دادگستری، در هفتم اسفندماه هر سال دست آویزی دارند تا پاسداشت استقلال (نابستگی) خویش را به جای آورند؛ آری استقلالی که خود در بامی پهناورتر، نخستین و ریشه دارترین شعار انقلاب اسلامی ۵۷ نیز بوده است، جنبشی که در بهمن ماه گذشته، سی و سومین سالروز پیروزی-اش گرامی داشته شد. واژه استقلال در کتاب‌های لغت، به معنی «آزادی داشتن/ به آزادی کاری کردن/ بدون مداخله کسی کار خود را اداره کردن» آمده است. با توجه به این حقیقت لفظی، وکیل آزاد یا خودفرمان (مستقل)، وکیلی است که با آزادی درخور و بسنده و بدون وابستگی به تن یا نهادی دیگر، با شایستگی و فرهت، کار دفاع را برای قانون و وجودان به انجام می‌رساند و از سویی، وکیل وابسته (غیر مستقل)، وکیلی است که در إزای وابستگی به تن یا نهادی دیگر، از آزادی بایسته برای انجام این کار برخوردار نیست. از این رو ادعای هماره‌ی بین استقلال نداشتن وکیل با آزادی او در دفاع، ادعایی یاوه است و تردید نمی‌توان کرد که از بین رفتن استقلال و کلاه، با گرفتن آزادی آنان و به مخاطره افتادن دادرسی عالانه همراه است. از سویی دیگر اصل نهم قانون اساسی ج.ا.ا.، وظیفه نگهداری و پاسبانی از آزادی و استقلال را بر دوش دولت و همه ملت نهاده است. از این رو وکلای خودفرمان دادگستری، نه تنها محق و سزاوارند، بلکه موظفند آزادی و استقلال خویش را نگهبانی و نگهداری کنند و لذا شکر گزاری و برپایی جشن در سالروز استقلال کانون‌های و کلاه، امری بایسته و شایسته برای پاسداری از این آزادی و استقلال است، چراکه: «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَا زِيَّنَكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ» (ابراهیم/۷).

ناسازگاران با نابستگی نهاد و کالت نیز باید با دریافت شرایط دشوار داخلی و بین‌المللی، وظیفه آمده در اصل بالا را عمل کنند و به جای بیم دادن این شجره طیبه، در جهت پاسداشت و نگهداری آزادی و استقلال این نهاد بکوشند. اما چه کنیم که با گذشت نزدیک به شصت سال از استقلال نهاد و کالت، هنوز اندر خم همان کوچه ایم و ناگزیریم که از بایستگی استقلال و بهره‌های آن سخن بگوییم؟

کی شعر تر انگیزد، خاطر که حزین باشد یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل شاید که چو وايني، خير تو در اين باشد (حافظ)

دوم- ادبیات و اصطلاحات مورد بهره برداری دانش حقوق، این باور را در ذهن توده

نهادینه کرده که حقوق، دانشی سرشار از اصطلاحاتی خشک، سنگین، درنیافتنی و بی جان است. این پندار همگانی تا بدانجا گسترش یافته است که حتی برخی از وابستگان و خویشان حقوقدانان نیز با چنین برداشتی، از چگونگی پیشه و تخصص همسر یا بزرگتر خود آگاهی درخور ندارند!

همانگونه که پیش تر گفته ایم، فصلنامه وکیل مدافع کوشش دارد، همپای آوردن نبشه های علمی و فنی حقوقی و آکادمیک، با ورود به پنهانه های گوناگون ادبی، تاریخی، هنری، وغیره، جنبه های دیگری از دانش و فن حقوق را به چشم آورد و این باور همگانی را به راستی نزدیک تر، و آنان را با این دانش و پیشه های وابسته به آن آشناتر سازد. آزمون شماره پیشین «وکیل مدافع»، این آگاهی را به ما داد که گوناگونی نوشته ها برای رسیدن به این هدف کاراست، به گونه ای که برخی از بخش های فصلنامه، افزون بر دادن آگاهی به وکلا، دادرسان و دانشگاهیان، مورد رویکرد و بهره برداری خویشان آنان و حتی موکلین و مراجعه کنندگان قرار گرفته و هر کس به فراخور خویش بهره برده است. همچنین، چنین می اندیشیم که این روش، در ریایش نخبگان و دلبلستگان به فراغیری دانش حقوق نیز بهره بسزایی دارد.

سوم- به خجستگی پیشواز گرم و هم پذیری خوانندگان ارجمند و گاه خرد گیری های مهربانانه آنان از شماره پیشین «وکیل مدافع»، سومین شماره این فصلنامه نیز به همان پیمانی که کرده ایم، پیشکش می شود. از کاستی های شماره پیشین و نیز این شماره، پیشاپیش پوزش می خواهیم و همانگونه که پیش تر نیز گفته ایم، امیدواریم لطف و محبت شما همچنان همراه «وکیل مدافع» باشد و بتوانیم با همکاری و انبازی بیش از پیش دارندگان قلم، ذوق و اندیشه، راه بی پایان فرزانگی و کمال را پیش گرفته و در برداشتن کاستی ها پیروز باشیم.